

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра романських мов і зарубіжної літератури**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної філології

_____ Рошко М.М.
(підпис) (прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 20 _ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія зарубіжної літератури

(антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)»

для студентів I курсу денної та заочної форми навчання

факультету іноземної філології

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035.04 Філологія. Германські/романські мови та літератури (переклад включно)
Предметна спеціальність (Спеціалізація) <i>(за наявності)</i>	035.04 Філологія. Германські/романські мови та літератури (переклад включно)
Освітня програма	Англійська/німецька/французька/ румунська мова і література. Переклад
Статус дисципліни	нормативна
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035.04 Філологія. Германські/романські мови та літератури (переклад включно) предметної спеціальності (спеціалізації) (за наявності) 035.04 Філологія. Германські/романські мови та літератури (переклад включно) освітньої програми Англійська/німецька/французька/румунська мова і література. Переклад.

Розробник: Славич Т.Я., старший викладач кафедри романських мов і зарубіжної літератури

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *романських мов і зарубіжної літератури*

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ Смужаниця Д.І.

Схвалено науково-методичною комісією _____ факультету ІФ

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ Синьо В.В.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-ий	1-ий
Кількість модулів – 2 / -	Семестр:	
	1-ий	1-ий
	Лекції:	
	28 год.	12 год.
	Практичні (семінарські):	
	16 год.	-
	Лабораторні:	
	-	-
	Самостійна робота:	
	46 год.	78 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія світової літератури (антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)» є:

- ознайомити студентів з історичним розвитком світового літературного процесу, з особливостями літературних епох, їх духовними цінностями, із знаковими надбаннями кожної з літератур у всьому розмаїтті літературних жанрів та стилів;
- навчити студентів працювати з джерелами інформації /підручниками та навчально-методичними посібниками, науковими виданнями творів, які запроваджені до шкільної програми/;
- підготувати студентів до розуміння літературних явищ греко-римської античності, пам'яток середньовікового героїчного епосу і видатних творів доби Відродження у контексті світової культури та у взаємозв'язках;
- сформуванню у студентів як майбутніх учителів іноземної мови та світової літератури умінь застосовувати у педагогічній практиці набуті знання з оптимальною загальноосвітньою, пізнавально-виховною метою.

Основна мета, поставлена перед студентами – розумітися у літературному процесі доби античності, Середніх віків та Відродження, а зокрема бути обізнаними із літературними тенденціями, посталями, творами цього часу. Метою курсу не є зазубрювання студентами імен, дат та текстів, метою є саме розуміння студентами логіки літературного процесу, взаємозв'язку літератури із історією, впливу літератури і впливу на літературу, в якій розкривається найбільше істин часу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
- знання і розуміння професії та предметної галузі, основних концепцій, базових філологічних понять;
- здатність спілкуватися державною мовою, умінь правильно, логічно, ясно будувати своє усне й писемне мовлення;
- здатність вчитися і бути готовим до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації;
- здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді, виконувати дослідження в групі під керівництвом лідера, планувати та розподіляти час;
- умінь спілкуватися з нефахівцями, виявляти певні навички викладання;
- здатність практично користуватися мовною системою відповідно до норм конкретної мови і культури на основі здобутих знань про рівневу структуру цієї системи та усвідомлення особливостей мовних явищ;
- здатність глибоко розуміти й інтерпретувати зміст текстів зарубіжної художньої літератури, аналізувати мову і стиль, поетику художнього слова;
- здатність аналізувати й оцінювати педагогічні досягнення в галузі методики викладання літератури; здатність застосовувати новітні засоби й технології під час викладання літератури, використовувати різні методи, прийоми і форми організації навчання;
- здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно з сучасними вимогами та презентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом;

- базові загальні знання; розуміння культури і звичаїв народів світу; здатність і готовність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; знання вершинних творів світової літератури;
- планування та управління проектами; здатність до аналізу і синтезу; готовність забезпечувати навчально-виховний процес відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами; готовність на основі аналізу здійснювати прогнозування основних показників, що характеризують розвиток педагогічної системи; перспективне планування потреб у навчальній, навчально-методичній, науковій чи художній літературі;
- навички управління інформацією; здатність працювати самостійно; готовність здійснювати перевірку процесів збору, аналізу і систематизації інформації на основі різних її джерел (спеціалізованої літератури, ЗМІ, перспективного наукового, творчого досвіду тощо).

Робоча програма базується на принципах:

- релевантності – орієнтована на сучасні вимоги суспільства і професійні потреби студентів;
- студентоцентрованості – орієнтована на студентоцентроване навчання, в якому студент є активним повноцінним учасником навчально-виховного процесу і відповідає за свій освітній і професійний розвиток;
- розвитку особистості – створює можливості для особистісного та інтелектуального розвитку студента та реалізації його/її особистості;
- професійному вдосконаленні – закладає умови для безперервного самостійного навчання та професійного вдосконалення студентів протягом життя;
- інтегративності – побудована на взаємозв'язку всіх її компонентів та взаємопов'язаності видів мовленнєвої діяльності в освітньому процесі;
- комунікативній спрямованості освітнього процесу.

Основні цілі викладання дисципліни – практична, когнітивна, розвиваюча, освітня, професійна та виховна.

Практична ціль навчання дисципліни «Історія зарубіжної літератури (антична література, література доби Середньовіччя та Відродження)» полягає в оволодінні необхідними знаннями та формуванні комунікативної компетентності, у формуванні вміння вдосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

Когнітивна ціль навчання полягає у розвитку когнітивних здібностей студентів, вміння критично мислити, розв'язувати проблеми, креативності, здатності до автономного навчання та навчання протягом життя а також пам'яті (слухової, зорової, оперативної та тривалої), уваги (довільної і мимовільної), логічного мислення, вольових якостей, пов'язаних з досягненням прогресу в навчальній діяльності.

Розвиваюча ціль полягає у формуванні у студентів позитивного ставлення до оволодіння культурою народу(-ів), мова якого(-их) вивчається.

Освітня мета передбачає розвиток у студентів здатності до самооцінки, рефлексії, фідбеку щодо вмінь один одного та різних аспектів навчально-виховного процесу, самовдосконалення та розвиток метакогнітивних стратегій навчання (планування, моніторинг, вдосконалення навчання).

Професійна ціль полягає у формуванні у студентів професійної компетенції шляхом ознайомлення їх з різними методами, прийомами, підходами й освітніми технологіями навчання літератури, залучення до розробки та виконання комунікативних та професійно-орієнтованих завдань, здатності взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, вміння використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в майбутній професійній діяльності в закладах середньої освіти.

Виховна мета передбачає сприяння формування у студентів здатності реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя, вміння використовувати гуманістичний потенціал літератури для формування свого власного духовного світу та духовного світу юного покоління громадян України в майбутній професійній діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
ОК 1	Історія та культура України
ОК 4	Латинська мова
ОК 5	Вступ до мовознавства
ОК 21	Вступ до спеціалізації

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Англійська/німецька/французька/румунська мова і література. Переклад», вивчення навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	ПРН 8
Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).	ПРН 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр
Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК 6
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 11
Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та	ФК 5

художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.	
Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).	ФК 7

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: усне опитування, письмові практичні роботи, конспектування науково-критичної літератури, підсумкові контрольні роботи. Все це реалізується через накопичувальну бально-рейтингову систему, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми; поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль; письмові, усні екзамени, тестування.

28 год. лекцій, 16 год. семінарських занять – висвітлення найважливіших періодів у розвитку світової літератури, осмислення творчості найбільш відомих письменників та їхніх творів у взаємодії різних ідейно-художніх тенденцій, напрямів тощо, самостійна робота /46 год./ - опрацювання навчальної й наукової літератури, ознайомлення з текстами художніх творів. Усього на засвоєння курсу «Історія зарубіжної літератури» /Антична література, література доби Середньовіччя і Відродження/ виділяється 90 годин.

Програма «Історія зарубіжної літератури» /Антична література, література доби Середньовіччя і Відродження/ поділена на три підмодулі.

Видами навчальної діяльності студентів згідно навчального плану є:

- лекційні заняття;
- практичні заняття;
- самостійна робота студентів (СРС).

Теми лекційних занять розкривають теоретичний матеріал дисципліни відповідно до літературно-історичної періодизації, необхідний для розуміння підходів до аналізу художніх творів, діяльності літературних шкіл, гуртків, угруповань зазначеного періоду, розуміння поглядів авторів тощо.

Лекційні заняття передбачають:

- виклад основних проблемних моментів курсу;
- ведення студентами конспектів із проблемних питань, тезове ознайомлення з питаннями аналізу проблематики та поетики художнього твору, поглядами того чи іншого автора, його творчою та життєвою біографією.

Теми практичних аудиторних занять розкривають проблемні питання дисципліни, необхідні для розуміння основних історико- літературних процесів, для формування навичок аналізу художнього твору в контексті творчості автора та його епохи.

Практичні заняття студентів передбачають:

- виклад основних проблемних моментів теми;
- самостійну роботу студентів над підручником з історії зарубіжної літератури, роботу над текстом художнього твору, роботу з теоретичними та науковими працями, роботу з словниками тощо;
- рекомендується студентам вести конспект підготовки до практичних занять з опрацьованих наукових праць, вести літературний щоденник тощо.

Методи контролю. Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на лекційних заняттях та практичних у відповідності до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами.

Рівень підготовки студентів діагностується такими засобами: бліц-опитування (на лекційних заняттях), виконання тестів та опитування (на практичних заняттях), проведення колоквиумів, захист рефератів, співбесіди (консультативні години).

Підсумковий контроль засвоєння модулів здійснюється по їх завершенні.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка засвоєння відповідних модулів і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

Для тих студентів, які хочуть поліпшити успішність з дисципліни за шкалою ECTS, підсумковий контроль засвоєння модуля здійснюється додатково за графіком, затвердженим у навчальному закладі під час зимових канікул або в останні 2 тижні навчального року.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: відповіді на семінарських заняттях, стандартизовані тести, презентація, індивідуальні та групові завдання, здача самостійної роботи.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит.

Схема формування оцінки

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Два модулі – 25% +25% семестрової оцінки. Поточне оцінювання у вигляді семінарських занять - 25% семестрової оцінки Поточне оцінювання у вигляді самостійної роботи - 25% семестрової оцінки
--	---

Форми оцінювання студентів:

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем змістового модуля та виконання самостійних завдань.

- семестрове оцінювання:

1. Модульна контрольна робота: дві контрольні роботи, за кожен з яких студент максимально може отримати 50 балів, усього – 100 балів (що становить 50%).

2. Семінарські заняття: студент може максимально отримати 5 балів за роботу на семінарі (розгорнута відповідь на семінарському занятті на питання плану у вигляді оцінки, 1 бал за розгорнуте доповнення), максимальна кількість балів за 16 год. семінарських занять – 80 балів (що становить 25%).

3. Індивідуальне опитування базується на опрацюванні студентом тем самостійної роботи: передбачає відповідь на поставлене питання, яке оцінюється в 1 бал, максимальна кількість за самостійну роботу в сумі може становити 20 балів (що становить 25%), мінімальна – 0.

Підсумкове оцінювання відбувається у формі усного іспиту. До іспиту допускаються студенти, які набрали протягом семестру не менше 35 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1-2)

Поточне оцінювання та самостійна робота (макс. 100 балів)										Модульний контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	10	20	10	10	4	6	10	10	10		
Модуль 1 – 50 балів				Модуль 2 – 50 балів							

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	3	30	5	50
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Колоквіум по змісту прочитаних обов'язкових художніх творів	2	20	-	-
Презентація *	1	3	1	2
Реферат*	1	2	1	3
Есе	-	-	-	-
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

* зірочкою позначені додаткові види роботи, коли студент відпрацьовує пропущений/погано засвоєний матеріал з метою покращити рейтинговий бал допуску до семестрового контролю.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота №1 та №2 містить по 1 теоретичному питанню та 20 тестових завдань. Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач, - це 10 балів за теоретичну частину та 40 (2 бали за кожен правильно виконаний тест) за тестові завдання.

Результат 23–25 б. виставляється, якщо студент відповів на питання контрольної роботи в повному обсязі, мають місце обґрунтованість та повнота відповіді на теоретичні, практичні та тестові завдання. Можлива присутність деяких недоліків у вигляді описок.

Результат 16-22 б. виставляється, якщо студент відповів на питання контрольної роботи в повному обсязі, висвітлені всі теоретичні, практичні та тестові завдання, але має місце деяка необґрунтованість розкриття цих питань. Можлива присутність деяких недоліків у вигляді технічних помилок та описок.

Результат 10-15 б. виставляється, якщо студент відповів на питання контрольної роботи в неповному обсязі, немає повної відповіді на теоретичні, практичні або тестові завдання, але практичне завдання в основному виконане. Можлива присутність деяких грубих теоретичних або практичних помилок.

Результат 1-9 б. виставляється, якщо студент відповів на питання контрольної роботи в неповному обсязі, повністю відсутні відповіді на теоретичні, практичні або тестові завдання. Зазначена кількість балів може бути виставлена, якщо відповіді були не по суті теоретичних та практичних питань.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Програмою передбачено таку форму контролю, як іспит. Підсумковий семестровий контроль здійснюється за результатами модульного контролю та усної відповіді на питання, що входять до екзаменаційних білетів. Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у національну шкалу та шкалу **ECTS**.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS
90 – 100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

1. Оцінка «відмінно» (90–100 б.) виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в повному обсязі, мають місце обґрунтованість та повнота відповіді на теоретичні та практичні питання. Можлива присутність деяких недоліків у вигляді описок.
2. Оцінка «добре» (74-89 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в повному обсязі, висвітлені всі теоретичні та практичні питання, але має місце деяка необґрунтованість розкриття цих питань. Можлива присутність деяких недоліків у вигляді технічних помилок та описок.
3. Оцінка «задовільно» (60-73 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в неповному обсязі, немає повної відповіді на теоретичні або практичні питання, але практичне питання в основному виконане. Можлива присутність деяких грубих теоретичних або практичних помилок.
4. Оцінка «незадовільно» (1-59 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в неповному обсязі, повністю відсутні відповіді на теоретичні або практичні питання. Незадовільна оцінка може бути виставлена, якщо відповіді були не по суті теоретичних та практичних питань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Антична література

Тема 1. Антична література у контексті літератури світової. Гомерівський період. Поєми Гомера «Іліада» та «Одіссея»: соціально-історична основа, архітектоніка, міфологія, прогресивні тенденції.

Дидактичний епос /післягомерівський період/. Поєма Гесіода «Труди і дні» як зразок архаїчної дидактики. Пародійний епос / «Батрахоміомахія, або війна жаб і мишей»/.

Тема 2. Старогрецька лірика /Каллін. Тіртей. Солон. Мімнерм. Архілох/

Старогрецька любовна лірика. Провідні теми поетичної творчості Алкея, Сапфо, Анакреона, Піндара.

Аттичний період. Античний театр.

Зародження походження драми. Класична трагедія. Есхіл /«Перси», «Прометей закутий»/, Софокл /«Цар Едіп», «Антигона»/, Еврипід /«Медея»/.

Тема 3. Давня аттична комедія. Походження комедії. Творчість Аристофана /«Вершники», «Жаби»/. Тема війни і миру в комедіях Аристофана. Старогрецька філософія /Геракліт. Демокріт. Сократ. Платон. «Поетика» Аристотеля/.

Література доби еллінізму та епохи Римського панування. Римський театр.

Нова аттична комедія. Творчість Менандра /комедія «Відлюдник»/. Комедії Тіта Плавта і Публія Теренція Афра. Наукова проза /Плутарх. Лукіан із Самосати/. Олександрійська лірика і грецький роман /«Дафніс і Хлоя» Лонга/.

Тема 4. Римська література періоду громадянських війн та принципату.

Творчість Луцілія. Трактат Тіта Лукреція Кара «Про природу речей». Поезія неотериків /Гай Валерій Катулл – вірші про Лесбії/.

Римська література доби принципату.

Творчість Публія Вергілія Марона /«Буколіки», «Георгіки», героїчна поєма «Енеїда»/ і Квінта Горація Флакка /«Римські оди», «Послання до Пізонів»/.

Творчість Овідія Назона у контексті літератури Стародавнього Риму періоду занепаду імперії.

«Любовні елегії», «Наука кохання», «Фасти», «Метаморфози» - міфологічна енциклопедія у віршах, «Скорботні елегії», Послання з Понту» Овідія.

Трагедії Сенеки. Сатира Марціала та Ювенала. Проза Петронія Арбітра, Лукіана та Лучія Апулея.

Модуль 2 Література Середніх віків та Відродження

Тема 1. Література Середніх віків: історичні передумови формування, особливості, етапи розвитку. Кельтський епос. Германський епос. Англосаксонська «Поєма про Беовульфа».

Література раннього Середньовіччя /III-X ст./ та література зрілого феодалізму /XI-XIVст./ Едична поезія. Поезія скальдів /Егіль Скалагримсон, Сноррі Стурлусон/.

Староскандинавські саги. Французький /«Пісня про Роланда»/, іспанський /«Пісня про мого Сіда»/ та німецький героїчний епос /«Пісня про Нібелунгів»/.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1-ий семестр						1-2 – ий семестр						
Модуль 1. Антична література												
Тема 1. Антична література у контексті літератури світової. Гомерівський період. Поеми Гомера «Іліада» та «Одіссея. Дидактичний епос /післягомерівський період/. Пародійний епос.	11	2	4	-	-	5	8	1	-	-	-	7
Тема 2. Старогрецька лірика. Старогрецька любовна лірика. Аттичний період. Античний театр. Класична трагедія. Есхіл, Софокл, Еврипід.	7	3	-	-	-	4	7	1	-	-	-	6
Тема 3. Давня аттична комедія. Походження комедії. Творчість Аристофана. Старогрецька філософія. Література доби еллінізму та епохи Римського панування. Римський театр. Нова аттична комедія. Наукова проза. Олександрійська лірика і грецький роман.	7	2	-	-	-	5	7	1	-	-	-	6
Тема 4. Римська література періоду громадянських війн та принципанту. Творчість Луцілія, Тіта Лукреція Кара. Поезія неотериків. Римська література доби принципату. Творчість Публія Вергілія Марона і Квінта Горация Флакка. Творчість Овідія Назона. Трагедії Сенеки. Сатира Марціала та Ювенала. Проза Петронія Арбітра, Лукіана та Лучія Апулея.	9	3	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Модульна контрольна робота							-	-	-	-	-	-
Разом за модуль	34	10	6	-	-	18	30	4	-	-	-	26
Модуль 2 Література Середніх віків і Відродження												
Тема 1. Вступна лекція. Література Середніх віків: етапи розвитку. Кельтський епос. Германський епос.	10	3	2	-	-	5	11	1	-	-	-	10

Англосаксонська «Поема про Беовульфа». Література раннього Середньовіччя /III-X ст./ та література зрілого феодалізму /XI-XIVст./ Еддична поезія. Поезія скальдів. Героїчний епос.												
Тема 2. Література латинською мовою. Поезія вагантів. Жанри лірики трубадурів. Німецький міннезанг. Рицарський роман та його типи. Міська література.	6	2	-	-	-	4	11	1	-	-	-	10
Тема 3. Література доби Відродження /загальний огляд/. Відродження в Італії. Творчість Данте Аліг'єрі /«Нове життя», «Божественна комедія»/. Література раннього Відродження (Петрарка, Боккаччо). Література пізнього Відродження. Література IV періоду.	10	3	2	-	-	5	10	2	-	-	-	8
Тема 4. Відродження у Німеччині та Нідерландах. Література Реформації й Великої Селянської війни. Бюргерська література після Реформації. Гуманізм у Нідерландах. Відродження у Франції. Життєвий шлях Франсуа Рабле. Роман «Гаргантюа і Пантагрюель».	8	3	-	-	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 5. Літературна практика «Плеяди». Тематична і поетична лірики П'єра де Ронсара. Вираження кризи гуманістичних ідеалів у творчості Мішеля Монтеня. Лопе де Вега і театр. Особливості іспанського Відродження /загальна характеристика/. Мігель де Сервантес. «Дон Кіхот» Сервантеса – величне досягнення	9	3	2	-	-	4	9	1	-	-	-	8

іспанської літератури доби Відродження.												
Тема 6. Відродження в Англії /дошекспірівський період/. Джеффри Чосер. Література зрілого і пізнього Відродження. Англійський утопічний роман. Англійське Відродження. Біографія В.Шекспіра. Періодизація та класифікація його творів. Характер трагічного, побудова конфлікту, тип героя у трагедіях В.Шекспіра. «Ромео і Джульєтта». Шекспірівські твори другого періоду творчості. Трагічний шлях людини до духовних засад людського існування в трагедіях та трагікомедіях В.Шекспіра.	13	4	4	-	-	5	10	2	-	-	-	8
Модульна контрольна робота							-	-	-	-	-	-
Разом за модуль	56	18	10	-	-	28	60	8	-	-	-	52
Разом за семестр	90	28	16	-	-	46	90	12	-	-	-	78

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Поема Гомера «Іліада» - видатна пам'ятка старогрецької літератури».	2
2	Поема Гомера «Одіссея» - видатна пам'ятка давньогрецької літератури.	2
3	Поема Вергілія «Енеїда» - видатна пам'ятка римської літератури.	2
4	«Пісня про Роланда» - видатна пам'ятка французького героїчного епосу.	2
5	«Божественна комедія» А.Данте як твір перехідної доби від Середньовіччя до Відродження.	2
6	Проблематика роману М.Сервантеса «Дон Кіхот».	2
7	Проблематика трагедії В.Шекспіра «Король Лір».	2
8	«Гамлет» В.Шекспіра – апофеоз філософського осмислення англійської дійсності доби занепаду ренесансного гуманізму.	2
Разом		16

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Текстуальне ознайомлення з міфами Стародавньої Греції за книжкою М.Куна «Легенди та міфи Стародавньої Греції /Тернопіль, 2002/ та з поемами Гомера у порівняльному плані з біблійними переказами та казками народів світу.	3	4
2	Історія виникнення жанру байки. Гесіод. «Труди і дні» /байка про Солов'я і Крука». Ознайомлення з творчістю Езопа. «Езопова мова» /на прикладі байок Езопа/.	2	3
3	Ознайомлення з тематикою і поетикою античної старогрецької лірики у порівняльному плані з пам'яткою давньоіндійської літератури «Рамаєна».	4	6
4	Своєрідність та новаторство творчого набутка Ціцерона /ораторське мистецтво, філософські листи/ за підручником В.І. та Н.І. Пашенко. Антична література.-К.:Либідь, 2001.-С. 550-555/.	5	6
5	Ознайомлення з творчістю римських поетів-елегіків Секста Проперція та Альбія Тібулла.	2	4
6	Роль дослідження Андрія Содомори у вивченні античних пам'яток («Дві барви часу Публія Овідія Назона // Овідій. Любовні елегії.-К.: Основа, 1999. - С.5-29).	2	3
7	Проблематика «Пісні про Роланда», «Пісні про мого Сіда», «Пісні про Нібелунгів»; морально-дидактична поема Вільяма Ленгленда «Видіння П'єра –Орача».	5	10
8	Підготувати реферат на тему «Загальна характеристика літератури народів Сходу VIII-IX ст.	4	10
9	Алегоризм «Божественної комедії» Данте.	2	3
10	Ідейно-тематичне багатство роману Дж.Боккаччо «Декамерон» /тематичні групи оповідок/.	1	2
11	Сонети Франческо Петрарки із збірки «Канчоньєре» у співставленні з сонетами В.Шекспіра.	2	3
12	Анотація статті Йосипа Кобіва «Еразм Роттердамський і його сатиричне перо //Роттердамський Еразм. Похвала Глупоті. К.: Основа, 1993. С.3-11.	2	3
13	Ознайомлення з поетичною спадщиною Франсуа Війона в українських перекладах Леоніда Первомайського.	1	2
14	Карнавалізм роману Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель».	2	3
15	Драматургія Лопе де Веги («Фуенте Овехуна» та «Собака на сніні»).	2	4
16	Жанрово-літературна основа роману Сервантеса «Дон Кіхот».	2	4
17	«Кентерберійські оповідання» Джеффри Чосера та роман Томаса Мора «Утопія».	1	2
18	Твори В.Шекспіра раннього періоду /сонети, комедія «Сон літньої ночі»/.	1	2
19	Проблематика трагедій В.Шекспіра «Отелло», «Макбет», «Гамлет».	2	2
20	Глибина трагедії В.Шекспіра «Король Лір», похмура комедія «Зимова казка».	1	2
	Разом	46	78

6.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

...

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби: інтерактивна дошка, комп'ютер, проектор, інтернет під'єднання, магнітофон із програвачем компакт-дисків або MP3 формату, відеозаписи до тем.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з історії зарубіжної літератури (антична література, література Середньовіччя та Відродження) для студентів Інституту іноземної філології денної та заочної форми навчання / Укладачі Бобинець С.С., Славич Т.Я. Ужгород, 2012. 45 с.
2. Рошко М.М. Методичні поради до семінарських занять із історії зарубіжної літератури середніх віків та Відродження. Ужгород: Ліра, 2003. 24 с.

Основна література

1. Белаш Г.О. Історія античної літератури. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 236 с.
2. Галич О.А., Дмитренко В.І., Фоменко В.Г. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя. Луганськ, 2003.
3. Гальчук Оксана. Антична література: Навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. К.: Вид-во Київського славістичного університету, 2008. 210 с.
4. Давиденко Г.Й. Історія західноєвропейської літератури раннього та зрілого Середньовіччя. Суми: Університетська книга, 2006. 261 с.
5. Давиденко Г.Й., Акуленко В.Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
6. Зарубіжна література ранніх епох: Античність. Середні віки. Відродження: Навч. посібник для студентів педінститутів/ Прокаєв Ф.І., Кучинський Б.В., Булаховська Ю.Л., Долганов І.В. Київ: Вища школа, 2002. 402 с.
7. Кирилук З.В. Література Середньовіччя. Харків, 2003.
8. Кобів Йосип. Еразм Роттердамський і його сатиричне перо // Роттердамський Еразм. Похвала Глупоті. К.: Основа, 1993. С.3 -11.
9. Коршунова С.І. Антична література: навчально-методичний посібник для практичних занять / С. І. Коршунова, О. В. Тереховська; МОН України, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. Вид. 2-ге, допов. Івано-Франківськ: Третяк І. Я., 2007. 108 с.
10. Кун М. Легенди та міфи Стародавньої Греції. Тернопіль, 2002.
11. Мегела І.П. Історія давньогрецької літератури: курс лекцій. Київ, 2010. 340 с.
12. Мегела І.П. Історія Римської літератури: курс лекцій. Київ, 2012. 356 с.
13. Мегела І.П. Історія Римської літератури: монографія. Миколаїв: Видавництво ЧДУ ім.Петра Могили, 2009. 320 с.
14. Михед Т.В., Якубіна Ю.В. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія. К., 2006. 952 с.
15. Пашенко В.І., Пашенко Н.І. Антична література. К.: Либідь, 2008. 718 с.
16. Содомора Андрій. Дві барви часу Публія Овідія Назона // Овідій. Любовні елегії. К.: Основа, 1999. С.5-29.
17. Ференц Н.С. Основи літературознавства: Підручник. К.: Знання, 2011. 431 с.
18. Шалагінов Б. Зарубіжна література від античності до початку ХІХ сторіччя. К., 2013. 366 с.

19. Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури (Середні віки та Відродження). Львів: Світ, 1993. 311 с.
20. Яременко Н. В. Історія зарубіжної літератури. Епоха Середніх віків та Відродження: навчальний посібник. Кривий Ріг, 2012. 184 с.

Допоміжна література

1. Анікст О. Діалектика Гамлета // Зарубіжна література. 2006. № 6 (454). С. 12 – 22.
2. Архілох. Хліб на списі: Фрагменти віршів / переклад з давньогрецької, передмова, коментарі Андрія Содомори. Львів: ЛА «Піраміда», 2014. 196 с.
3. Бедрик Ю. Версії «чотиривірша» Війона // Зарубіжна література. 2001. № 37 (245). С.2.
4. Бендзар Богдан, Бобинець Степан. Українська фонографічна передача антропонімів античної, англо- німецько-і франкомовної літератур. Ужгород: Закарпаття, 2000. 176 с.
5. Бендзар Богдан, Бобинець Степан. Методика викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі з українською мовою навчання. Ужгород: Вид-во Ужгородського національного університету, 2001. 94 с.
6. Бершадська Н. Сонети Шекспіра та їх переклади // Зарубіжна література. 2001. № 39 (247). С. 2 – 7.
7. Відлуння золотого віку: Антологія пізньої латинської поезії в перекладах Андрія Содомори / Упорядник Маркіян Домбровський. Львів: ЛА «Піраміда», 2011. 296 с.
8. Вороніна Л. Сонети Петрарки і Шекспіра // Зарубіжна література. 2004. № 41. С. 21.
9. Гончарук Т. Поняття про «вічний образ». Зображення подвигів Дон Кіхота // Зарубіжна література. 2005. № 40. С. 13.
10. Даньшина Л.І. «Благословенні будьте серця рани...» Лірика Франческо Петрарки // Всесвітня література і культура. 2004. № 4. С. 30 – 32.
11. Дітькова С.Ю. Біблійні алюзії в трагедії В.Шекспіра «Гамлет» // Зарубіжна література. 2004. № 5. С. 10 – 17.
12. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т.1: А-К / За ред. Н.Михальської та Б.Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 824 с.
13. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т.2: Л-Я / За ред. Н.Михальської та Б.Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. 864 с.
14. Літературознавчий словник-довідник / За ред.Р.Т.Гром'яка, І.Ю.Коваліва, В.І.Теремка. К.: ВЦ «Академія» 2006. 752 с.
15. Мегела І.П. У світі вічних образів. Статті, лекції, відгуки. К.: Видавець Карпенко В.М., 2008. 392 с.
16. Мойсеїв І. Код двійки у перекладі «Дон Кіхота» Миколою Лукашем // Зарубіжна література. 2001. № 41 (249). С. 4 – 5.
17. Назарець В.М. «Підсолоджена» досконалість Пантагрюеля і «гіркувата» буфонада Панурга. Франсуа Рабле: епоха, роман, образи // Всесвітня література та культура. 2004. № 2. С. 16 – 20.
18. Новікова М. Міфосвіт «Макбета»: володарі і відьми // Зарубіжна література. 2004. № 41. С. 18 – 20.
19. Первомайський Л. Клубок суперечностей на ім'я Війон // Зарубіжна література. 2001. № 37 (245). С. 1 – 2.
20. Петрушенко В.Л. Філософія. Львів, 2003.
21. Рашутняк О. Мандри Дон Кіхота // Зарубіжна література. 2005. № 40. С. 3 – 5.
22. Сапфо. Пісні з Лесбосу / З давньогрецької переклав Андрій Содомора. Львів: ЛА «Піраміда», 2012. 140 с.
23. Теогнід. Елегії вигнання / З давньогрецької переклав Андрій Содомора. Львів: ЛА «Піраміда», 2012. 112 с.
24. Шалагінов Б.Б. Відродження в Англії. Шекспір // Всесвітня література та культура. 2003. № 9. С. 48 – 56.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.zsu.zp.ua/lab/filder/ZL.htm>
2. <http://www.sky-art.com/andersen/index.htm>
3. <http://lib.ru/> Бібліотека Максима Мошкова.
4. http://www.emory.edu/INTELRNET/virt_bibl.html - Бібліотека М.Н.Епштейна.
5. <http://www.bnf.fr/> - Національна бібліотека Франції.
6. <http://bookz.com.ua> - Учбова література.
7. <http://sci-lib.com/> - Велика наукова бібліотека.
8. <http://promo.net/pg/> - Project Gutenberg - електронна бібліотека, книги на багатьох мовах світу.
9. <http://www.nbu.gov.ua> (інформаційний портал Національної бібліотеки ім.В.Вернадського)
10. <http://www.ukrlit.vn.ua>
11. <http://www.ukrlib.com.ua>
12. <http://www.poetryclub.com.ua>
13. <http://izbornyk.org.ua>
14. <http://www.litakcent.com.ua> (веб-портал критичних досліджень сучасної української та зарубіжної літератури)

Художня література до курсу (обов'язково до опрацювання):

античний період

1. Грецькі міфи. (2-3 міфа)
2. Гомер. Іліада. / Одиссея.
3. Гесіод. Труди і дні.
4. Евріпід. Медея.
5. Есхіл. Прометей закутий.
6. Софокл. Цар Едіп. Антігона.
7. Арістофан. Жаби.
8. Арістотель. Поетика.
9. Вергілій. Енеїда.
10. Езоп. Байки. (2-3 байки)

Середньовіччя і Відродження

1. Пісня про Беовульфа / Пісня про Роланда / Пісня про Сіда / Поема про Нібелунгів.
2. Ленгленд В. Видіння П'єра-Орача.
3. Чосер Дж. Кентерберійські оповідання. (2-3 оповідки)
4. Шекспір В. Сонети. Ромео і Джульєтта. Гамлет. Макбет. Отелло. Король Лір. Буря. Сон літньої ночі.
5. Данте А. Божественна комедія. («Пекло»)
6. Петрарка Ф. Книга пісень. (2-3 поезії)
7. Боккаччо Дж. Декамерон. (2-3 новели)
8. Брант С. Корабель дурнів.
9. Роттердамський Е. Похвала Глупоті.
10. Війон Ф. Балада прикмет. Балада прислів'їв.
11. Рабле Ф. Гаргантюа і Пантагрюель.
12. Сервантес М. Дон Кіхот.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище

ініціали)